

ACC. N:R M. 12854:1-5.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Gunnar Johansson, Rottne*
Härad: *Norrvidinge* Berättare: *" " "*
Socken: *Lövaby* Berättarens yrke: *lantbr.*
Uppteckningsår: *1953* Född år *1904* i *Lövaby*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

B utikshandel på landsbygden. s. 1-5 Lu F 95.

ACC. N:R M. 12854: 1.

1

L. U. F. 95. Butikshandel på landsbygden.

Startår. Ungefär 1870 - 1875

System. Det var en spekerihandel.

Innehavare. Han var född på samma gård där han hade handelsboden. Han var även jordbrukare, nämndeman, auktionsförättare, ordf.: kommunalstyrelsen m. m.

Lokal och inventarier. Butikskalen var i samma fastighet som handlaren bodde. Butikskalen bestod av bara ett rum och ett litet trångt kontor, samt en källare under huset där han förvarade salt sill och träskor. Som liten var jag många gånger inne i affären. Belysningen bestod av en vedväkt fotogenlampa, förskruv var i dammiga ut det knappast gick att se igenom den. Som värmekälla fanns en gammal järnspis men den eldades aldrig i.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 95

1

Men inne på det lilla koutoret var det så mycket varmare, så att det knappast gick att sätta in näsan, och där var handlaren för det mesta, kunderna var nämligen mycket sällsynta.

Som butiksskylt tycker jag minnas att det fanns en skylt för Fonteus trättsmedel som satt på dörren. De hygieniska förhållanden var det ej så usla med. Vågen var en med mässingskål som skulle väga lika på båda sidor.

Han sålde även smör, men omsättningen var ej så stor så det ville gärna bli lite tvärt, men då hällde han på lite vatten så var den saken avhjälpt. Jag minns att han även sålde små kritpipor, jag köpte en sådan den kostade fem öre, och så rökte vi torrade körsbärsblad.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2

I lokalen fanns en disk som gick i en vinkel, men utanför disken fanns allting på golvet så att det ej gick att komma nära disken, där låg spadar, gjepar, hackor, plogbilar, yxor m.m.

Personal. Handlaren var ensam i affären på gamla dagar. På den tiden barnen var komna hjälpte de honom. Han hade 4 pojkar och 2 flickor, av dessa blev 2 pojkar och 1 flicka egna handlare.

Kundkretsen. Kunde varit stor, det fanns bara denna affär i Sörsby socker. Men för i tiden körde bönderna till Växjö 1-2 gånger i veckan, och då passade de på att handla där. Svårhandlarna varo dyra och det var bara det allra nödvändigaste som de föred.

ACC. N:R M. 12854:4. ⁴

såsau injöb, vaker, salt, krydd, jäst,
(som kallades "pressjäst"), rums, tobak,
garner m. m.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4

Kundservice. Kundenna bräntade sina
varor, de som hade häst körde hem
sina varor, övriga fick bära eller draga
varorna på en dragkärra.

Han brukade ofta bjuda på brännvin,
den första tiden söp han mycket och
då blev det ofta bråk och slagsmål
i affären, men på senare tid blev
han förbjuden av läkare att använda
sprit och han begagnade sedan ej
någon sprit.

Betalning För tillämpades kredit-
handel i stor utsträckning. Handlaren
skickade räkning var en månad
gätt och meddelade att efter detta

ACC. N:R M. 12854:5.

5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5

dato beäkrades hög ränta, betalade
kunden ej då så skrev handlaran
räkning var 14-de dag och lade
då till för utlagda portan för varje
gång.